

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากการรายงานเมื่อสิ้นปี 2554 ของโครงการโรคเอดส์แห่งสหประชาชาติ (UNAIDS) มีการคาดประมาณผู้ติดเชื้อเอชไอวีทั่วโลก 34.2 ล้านคน โดยเพิ่มขึ้นจาก 10 ปีที่ผ่านมาประมาณ 5 ล้านคน และมีผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ทั้งสิ้น 2.5 ล้านคน ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก มีผู้ติดเชื้อเอชไอวีประมาณ 4.5-5.5 ล้านคน ซึ่งลดลงจากเมื่อ 10 ปีที่แล้ว ร้อยละ 20 ประเทศไทยยังคงเป็นหนึ่งในประเทศที่ประสบปัญหาจากการแพร่ระบาดของเอดส์ และสำหรับประเทศไทยจากการคาดประมาณตัวเลขผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ในปี พ.ศ. 2555 มียอดสะสมประมาณ 1,157,589 คน ในจำนวนนี้ยังมีชีวิต 464,414 คน และคาดว่าจะมีผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์รายใหม่ 9,473 คน จำแนกตามกลุ่มผู้ติดเชื้อรายใหม่ เป็นกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย พนักงานบริการชายและหญิง ผู้ใช้ยาเสพติดชนิดฉีดรวมร้อยละ 62 พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 30-34 ปี ร้อยละ 25.04 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 25-29 ปี ร้อยละ 22.03 พบว่า อัตราป่วยในกลุ่มวัยรุ่นที่อายุ 15-19 ปี เพศหญิงมีอัตราป่วยเอดส์สูงกว่าเพศชายเป็นสัดส่วน เท่ากับ 2 : 1 จากผลการสำรวจ Sentinel Surveillance (สำนักงานโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์, 2560, ออนไลน์) พบว่า หญิงตั้งครรภ์พบว่า ความชุกอยู่ที่ร้อยละ 0.6 มีแนวโน้มลดลง ปี พ.ศ. 2554 กลุ่มผู้บริจาคโลหิตพบว่า ความชุกอยู่ที่น้อยกว่าร้อยละ 0.5 แนวโน้มคงที่ ผู้ใช้ยาเสพติดชนิดฉีดพบความชุกอยู่ที่ร้อยละ 21.9 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปี พ.ศ. 2553 หญิงบริการในสถานบริการ (Venue Based) พบความชุกอยู่ที่ร้อยละ 1.8 แนวโน้มคงที่ ชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย พบความชุกอยู่ที่ร้อยละ 20 แนวโน้มเพิ่มขึ้น พนักงานบริการชาย พบความชุกอยู่ที่ร้อยละ 17.7 แนวโน้มเพิ่มขึ้น จากข้อมูลสำนักระบาดวิทยา พบว่า เยาวชนมีแนวโน้มอัตราป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องใน 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2550-2554) โดยเฉพาะโรคหนองใน ทำให้มีโอกาสติดเชื้อเอชไอวีมากขึ้นกว่าคนปกติ 3-9 เท่า ซึ่งเป็นผลมาจากการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัย โดยพบว่า อัตราการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมายังต่ำอยู่เพียงร้อยละ 46.9 เท่านั้น ผลกระทบประการสำคัญที่เกิดจากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นนอกจากติดเชื้อติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ คือ การตั้งครรภ์ ซึ่งจากสถิติในปี 2554 พบว่าวัยรุ่นหญิงของไทยอายุ 10-19 ปี คลอดบุตรจำนวน 131,400 คน ส่วนหนึ่งเกิดมาจากมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการร่วมเพศ คิดว่าการร่วมเพศครั้งเดียวแล้วจะไม่ตั้งครรภ์ การใช้ถุงยางอนามัยจะขัดขวางความรู้สึกทางเพศ โดยร้อยละ 80 เป็นการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม ทำให้วัยรุ่นตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์

หรือทำแท้ง ซึ่งเป็นวิธีการที่ไม่ปลอดภัย เสี่ยงอันตรายและอาจเสียชีวิตได้ และยังพบอีกว่า มีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ติดเชื้อเอชไอวีเพิ่มขึ้นด้วย (สำนักงานโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์, 2560)

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่ประชาชนคาดหวังให้มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ด้านเพศวิถีศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาทางสังคม ปัญหาคุณแม่วัยใส ท้องในวัยเรียน ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาทางด้านสติปัญญา อารมณ์และร่างกายของมนุษย์เพื่อให้มนุษย์มีพัฒนาการที่สมบูรณ์ และเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยรู้จักความเสี่ยง โอกาสเกิดความเสี่ยง ตลอดจนวิธีป้องกัน ดูแลรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงตามวัย โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับนักเรียน นักศึกษา ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ และอยากรู้อยากลอง ได้เข้าใจถึงธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ มีสติ และรู้เท่าทันพัฒนาการของตนเองในทุกด้าน เปรียบเสมือนการสร้างภูมิคุ้มกันป้องกันตนเองเมื่อเติบโตซึ่งสามารถสรุปความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนวิชาเพศวิถีศึกษา เดิมนั้นการศึกษาด้านสุขศึกษาของไทย มุ่งเน้นด้านลักษณะอัตลักษณ์ทางเพศ หรือการศึกษาจากลักษณะมิติการกระทำเพียงอย่างเดียวโดยจัดให้มีการศึกษารายวิชาเพศศึกษา (Sex Education) ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ขอบเขตและเนื้อหาวิชา ซึ่งครอบคลุมถึงการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เข้าใจและรู้เท่าทันการเจริญเติบโต และการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสติปัญญา ตลอดจนธรรมชาติของเพศ สุขอนามัย ศักดิ์ศรี ความสัมพันธ์ และพฤติกรรมทางเพศเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข คำว่า “เพศ (Sex)” จึงยังไม่ครอบคลุมสอดคล้องกับจำกัดความกับเนื้อหาวิชา นักวิชาการ จึงได้กำหนดค่านิยามตามความหมายที่แปลจากภาษาอังกฤษ Sexuality ว่า “เพศวิถี” ซึ่งมีคำจำกัดความที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชามากกว่า และเป็นที่ยอมรับในการเรียนการสอนสากล และจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องการจัดศึกษาให้กับเยาวชน เพื่อป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะปัญหาทางเพศกับวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยอยากรู้อยากลองและพร้อมก้าวเข้าสู่อนาคตของชาติในวันข้างหน้าจึงต้องสร้างความเข้มแข็ง และตระหนักถึงธรรมชาติปัญหา และแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง (รุจิรา บุญรักษา, 2556, น.8-11)

กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่มีสถานศึกษาในสังกัดร่วมกับองค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาควิชาการ และภาคประชาสังคมดำเนินงานพัฒนาการเรียนการสอนเพศศึกษา (Sexuality Education) จริยธรรมและศีลธรรมและจัดให้มีระบบรองรับการแก้ปัญหา นักเรียน นักศึกษาที่ตั้งครรภ์ในระหว่างการศึกษา ลักษณา สรวิวัฒน์ (2557, น. 193-206) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่เน้นให้ครูใช้วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากมีรูปแบบการสอนให้เลือกอย่างหลากหลายตาม

วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่างๆ สำหรับเนื้อหาและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำแนกเป็น 8 เรื่อง ได้แก่ ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือและการประยุกต์ใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือในการสอน การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เป็นการเรียนที่มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ในเรื่องที่ได้ศึกษาให้ได้มากที่สุดโดยอาศัยการแลกเปลี่ยนความรู้และการช่วยเหลือกันและกันระหว่างกลุ่มผู้เรียนรูปแบบแต่ละรูปแบบจะมีความแตกต่างกันอยู่ที่เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระ วิธีการเสริมแรงและการให้รางวัลเป็นสำคัญ สำหรับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือจำแนกออกเป็นหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ ทั้งจำนวนผู้เรียนระยะเวลาที่ใช้ ประเภทของกิจกรรมลักษณะของกลุ่ม กระบวนการกลุ่ม และเป้าหมายของกลุ่ม เป็นต้น ซึ่งเทคนิค Think-Pair-Share เป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นคู่ๆ ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะของคู่ ซึ่งสามารถใช้ได้ทั้งกลุ่มผู้เรียนทุกระดับ ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่จัดว่าเป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ได้รับการยอมรับมากอีกรูปแบบหนึ่ง เนื่องจากทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Dales (2007, p. 437) ที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือในการ ศึกษาผลของเทคนิคเพื่อนคู่คิดที่มีต่อความก้าวหน้า ของนักเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยรัฐ Bukidnon ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มเรียนวิชาคณิตศาสตร์แบบเพื่อนคู่คิดมีผลสัมฤทธิ์มากกว่ากลุ่มไม่ได้รับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แบบเพื่อนคู่คิดจากผลการศึกษาให้ข้อเสนอแนะได้ว่า เทคนิคเพื่อนคู่คิดถือเป็นเทคนิคการสอนคณิตศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาสภาพปัญหาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยได้สนใจที่จะนำทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการสอนแบบเพื่อนคู่คิด โดยการจัดกิจกรรม Walk Rally มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เพื่อให้สถานศึกษาได้เรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตที่มีคุณภาพ และมีระบบการดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสม หากผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในการปรับตัวในช่วงวัยของตนเอง การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การเผชิญกับปัญหา การคิดแก้ปัญหา การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สร้างค่านิยม ความเชื่อที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องการมีเพศสัมพันธ์รวมทั้งความรู้ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในสถานศึกษาและเพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนด้านเพศวิถีศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบ Walk Rally (WR) ของครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา

1.2.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบ WR ของครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา

1.2.3 เพื่อศึกษาการใช้รูปแบบการฝึกอบรม WR ของครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา

1.2.4 เพื่อประเมินติดตามผลการใช้รูปแบบการฝึกอบรม WR ของครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1.3.1 ด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยอ้างอิงเนื้อหาการเรียนรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ ในระดับช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ศึกษาข้อมูลจากการจัดการเรียนการสอน จากคู่มือการจัดกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษาขององค์การแพธ (PATH) รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ความต้องการของผู้เข้าอบรม โดยเน้นให้ผู้เข้าอบรมเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เทคนิคการสอนแบบเพื่อนคู่คิด (Think Pair Share) และกิจกรรม Walk Rally

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

1.3.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการฝึกอบรมแบบ WR ของครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา

1.3.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจ ทักษะชีวิตและความคิดสร้างสรรค์

1.3.3 ด้านพื้นที่ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัย (Research) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบ WR ของครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา กลุ่มเป้าหมาย เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 234 คน

ระยะที่ 2 การพัฒนา (Development) เป็นการออกแบบการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบ WR ของครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง (Try-Out) เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 25 คน โดยใช้เกณฑ์เลือกจากครูผู้สอนในกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส ในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ระยะที่ 3 การทดลองใช้ (Implement) เป็นรูปแบบการฝึกอบรม WR ของครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัด

ร้อยเอ็ด โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 16 คน โดยใช้เกณฑ์การเลือกจากครูผู้สอนในกลุ่มสาระ
 สุขศึกษาและพลศึกษาทุกคน ที่สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
 จังหวัดร้อยเอ็ด

ระยะที่ 4 การประเมินติดตามผล (Evaluation) เป็นการใช้รูปแบบการฝึกอบรม
 WR ของครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง
 ร้อยเอ็ด ที่ผ่านการอบรมในระยะที่ 3 และต้องเป็นครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา เป็นการเลือกแบบ
 เจาะจง จำนวน 3 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง
 ร้อยเอ็ด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นการเลือกแบบเจาะจง จากจำนวน 40 คน โดยใช้
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในสัดส่วน เก่ง 3 : ปานกลาง 4 : อ่อน 3

1.3.4 ด้านเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ เดือน มิถุนายน ถึงเดือน กันยายน พ.ศ. 2561

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

“รูปแบบการฝึกอบรม” หมายถึง ชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นวิเคราะห์ข้อมูลจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 โดยแบ่งหน่วยการเรียนรู้ออกเป็น 5 หน่วย โดยศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมจากหลักสูตรแกนกลาง
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และการศึกษาข้อมูลจากการจัดการเรียนการสอน คู่มือการจัด
 กระบวนการเรียนรู้เพศศึกษาขององค์การแพธ (PATH) พ.ศ. 2551 (คู่มือการจัดกระบวนการเรียนรู้
 เพศศึกษา. นนทบุรี : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.) เพื่อนำมาสร้างหน่วยการเรียนรู้ใหม่ จำนวน 5
 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 ครอบครัวยุคใหม่

หน่วยที่ 2 พัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น

หน่วยที่ 3 ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

หน่วยที่ 4 ค่านิยมทางเพศที่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย

หน่วยที่ 5 การป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

โดยใช้อบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ในโรงเรียน
 สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งประกอบด้วย การจัดกิจกรรมจัดกิจกรรมเพื่อ
 เสริมสร้างทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่ตรงกับความเป็นจริงของปัญหาเพื่อพัฒนาความรู้ ความ
 เข้าใจ ไปใช้แก้ปัญหาของการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศวิถีศึกษาให้กับครูผู้สอนวิชาสุข

ศึกษาเกี่ยวกับเพศวิถีศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนให้บรรลุความสำเร็จตามหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน

“เพศวิถีศึกษา” หมายถึง การเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศและความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบททางวัฒนธรรม โดยการให้ความรู้ที่ถูกต้อง ชัดเจน ข้อมูลที่ปราศจากการตัดสินคุณค่าบนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์เพศวิถีศึกษาเป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นหาคุณค่าและทัศนคติของตนเองเพื่อให้มีทักษะชีวิตในการตัดสินใจสื่อสาร และลดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเพศวิถีได้อย่างสร้างสรรค์

“รูปแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Walk Rally)” หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ซึ่งไม่มีใครสอนประสบการณ์นั้นให้ได้ แต่ประสบการณ์ตรงต้องเกิดจากการได้ลงมือปฏิบัติจริง ทดลองหรือการลองผิดลองถูก ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมจะสามารถเรียนรู้จากสิ่งที่ปรากฏในกรณีต่างๆ โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้เรียนรู้ในแต่ละฐานการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มการเรียนรู้ออกเป็นฐานต่างๆ ตามหน่วยการเรียนรู้ และแบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่ม โดยใช้เทคนิคการการเล่นเกมส์หลายพฤติกรรม และมีการสอดแทรกเนื้อหา สาระให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม

“เทคนิคการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด (Think Pair Share)” หมายถึง กิจกรรมที่ให้นักเรียนแต่ละคนใช้ความคิดของตัวเองหรือแก้โจทย์ปัญหาอย่างเจียบๆ จากนั้นจึงจับคู่และแบ่งปันความคิดหรือคำตอบของตนกับคนที่อยู่ใกล้ๆ แต่ละคู่ควรเตรียมตัวนำเสนอความคิดหรือคำตอบของตัวเองของตนให้กับเพื่อนทั้งชั้นเรียนหรือให้แต่ละทีมเรียนรู้จากเพื่อนร่วมทีม

“ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา” หมายถึง กระบวนการตรวจสอบการเพื่อตัดสินคุณค่า หรือคุณภาพของการรูปแบบการฝึกอบรมว่าสามารถนำไปใช้ฝึกอบรมให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ได้รับการฝึกอบรมที่มีสมรรถนะตามที่กำหนด ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมตามสูตร E1/E2 โดยกำหนด 80/80
80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างบทเรียน
80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดหลังบทเรียน
2. ประสิทธิภาพด้านปฏิบัติการสอน หมายถึง ผลการสอนที่ได้จากการสอนภาคทฤษฎีและการสอนภาคปฏิบัติของวิทยากร ต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

“ความพึงพอใจ” หมายถึง การยอมรับในรูปแบบการฝึกอบรมครูผู้สอนเพศวิถีศึกษาและโดยแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ แบบสอบถามความพึงพอใจจากครูผู้เข้าอบรม และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้ารับการอบรม ซึ่งผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์

“คู่มือวิทยากร” หมายถึง เอกสารที่สร้างเพื่อใช้ในการฝึกอบรม โดยนำเนื้อหา ซึ่งประกอบด้วย หลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา ที่นำมาจัดทำเป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม สำหรับ วิทยากรที่จะนำไปใช้ในการฝึกอบรม ให้กับผู้เข้าอบรม

“ครูผู้สอน” หมายถึง ครูที่สอนวิชาสุขศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

“วิทยากร” หมายถึง ผู้ให้ความรู้ และคำแนะนำในการการฝึกอบรมครูผู้สอนเพศวิถีศึกษาโดย ยึดคู่มือวิทยากรที่กำหนดไว้ และผ่านการฝึกอบรมการใช้คู่มือวิทยากร ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น

“ผู้ช่วยวิทยากร” หมายถึง ผู้ที่คอยช่วยเหลือดูแลเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกแก่วิทยากรใน การให้ความรู้ คำแนะนำ ในการฝึกอบรมครูผู้สอนเพศวิถีศึกษา และผ่านการฝึกอบรมการใช้คู่มือ วิทยากร

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.5.1 ได้รูปแบบการฝึกอบรมครูผู้สอนเพศวิถีศึกษาเพื่อใช้ฝึกอบรมครูผู้สอนกลุ่มสาระการ เรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพ

1.5.2 ครูผู้สอนสามารถนำความรู้ด้านเพศวิถีไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5.3 เป็นแนวทางให้กับสถานศึกษาในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

1.5.4 นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องเพศวิถีศึกษาจากหลักสูตรการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

